

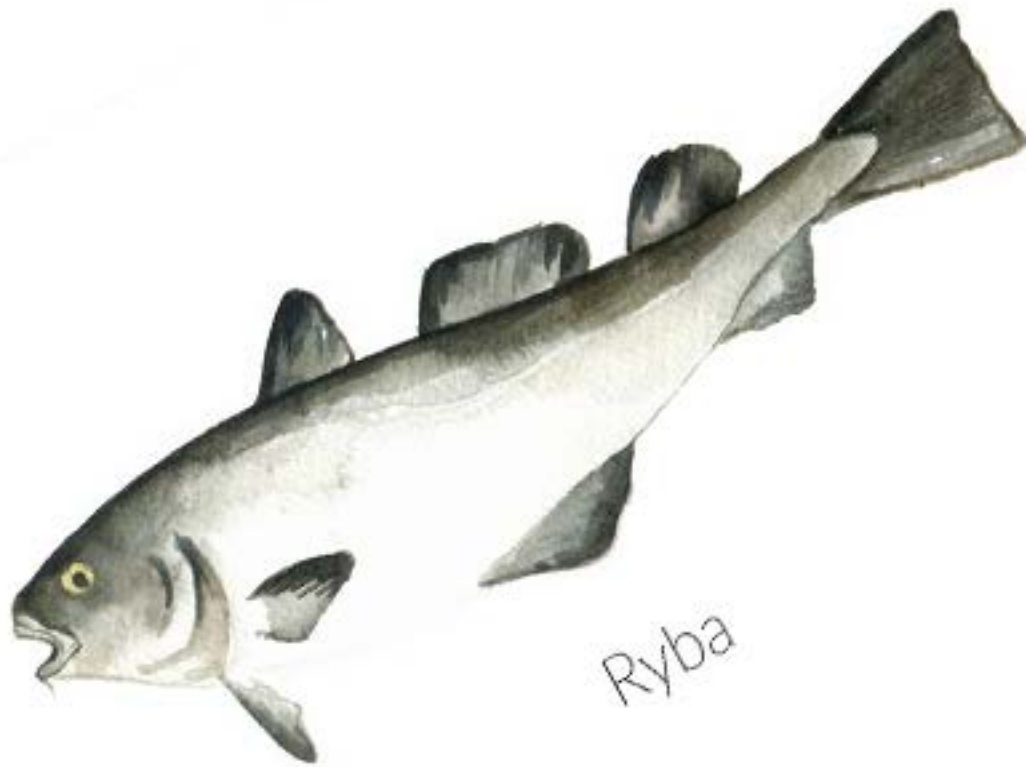
Chrzan

Pojawiający się na Wielkanocnym stole oznacza tężyznę fizyczną, krzepę i witalność. Jest znakiem przejścia Chrystusa przez mękę, symbolizuje zwycięstwo nad żalem towarzyszącym cierpieniu Jezusa. Jego ostry smak i zdolność wyciskania łez sprawiły, że stał się symbolem Męki Pańskiej.

Sól

Symbol trwałości, nieśmiertelności oraz ochrony życia (ponieważ zapobiega zepsuciu). Symbolizuje oczyszczenie i prawdę oraz stałość życia duchowego. Oznacza też prostotę życia. Wierzono, że posiada moc odstraszenia sił nieczystych i chroni przed chorobami.

Ma wiele symbolicznych znaczeń - obfitość, płodność, tajemniczość (bo przebywa w niedostępnym dla ludzi środowisku wodnym), nieśmiertelność, sprawiedliwość (bo tak jak sprawiedliwi ludzie nie została zgładzona przez potop). Symbolizuje także Chrystusa. Potrawy z niej związane są z postem, czyli z czasem wstrzemięźliwości, czystości i oczekiwania.

Chałka

To rodzaj realizacji żydowskiego przykazania o oddzieleniu dziesiątej części ciasta, niegdyś oddawanej kapłanom. To także nawiązanie do chlebów pokładnych ze Świątyni Jerozolimskiej. Noworoczne bywają dekorowane inaczej: ptaszkiem, drabiną a czasem gwiazdą Dawida albo menorą ulepioną z ciasta.

Babka wielkanocna

Symbol dostatku. Reprezentuje również umiejętności gospodyni, jej zaradność. Powinna być wyrośnięta, bo niewyrośnięte zwiastowały nieszczęście. Słodkie ciasto jest symbolem nieukształtowanej materii, która zostaje przemieniona w formę doskonałą. Jej słodycz jest nagrodą za wytrwanie w Wielkim Poście i zwiastuje niebo.

Piernik

Symbolizuje historię, tradycję i długie trwanie. Mówi się, że inne ciasta schną, a on wciąż młody. Był znakiem dostatku i wysokiego statusu społecznego, dlatego że wytwarza się go z korzennych przypraw, które były bardzo drogie.

Miodek turecki

Występuje w okolicach Krakowa, sprzedawany przy cmentarzach w okolicach święta Wszystkich Świętych ze względu na miód, który w wielu kulturach był uważany za pokarm z zaświatów albo pożywienie bogów.

Miód

Pszczoły uważano powszechnie za zwierzęta święte, mające bezpośredni kontakt z sacrum. Jednocześnie był traktowany jako pożywienie bogów i zmarłych. Sądono, że pochodzi z innego świata, choć jest dostępny na ziemi. Często używano go do obrzędów, uważano, że nie ma właściwości uzdrawiające.

Chleb

Najważniejsza potrawa, reprezentuje wszystkie pokarmy. Symbol życia, narodzin, dobrobytu oraz dostatku. Był uważany za „dar Boży”, dlatego też w odpowiedni sposób go traktowano: czyniono nad nim znak krzyża, całowano przeprasząc, kiedy upadł na ziemię. Uważano również, że jest metaforą ludzkiego życia, gdyż starzejąc się twardnieje. Proces pieczenia można podzielić na trzy fazy: w pierwszej podpłomyki dla dzieci, w drugiej właściwy dla dorosłych w trzeciej podpłomyki dla staruszków. W koszyczku wielkanocnym gwarantuje dobrobyt i pomyślność.

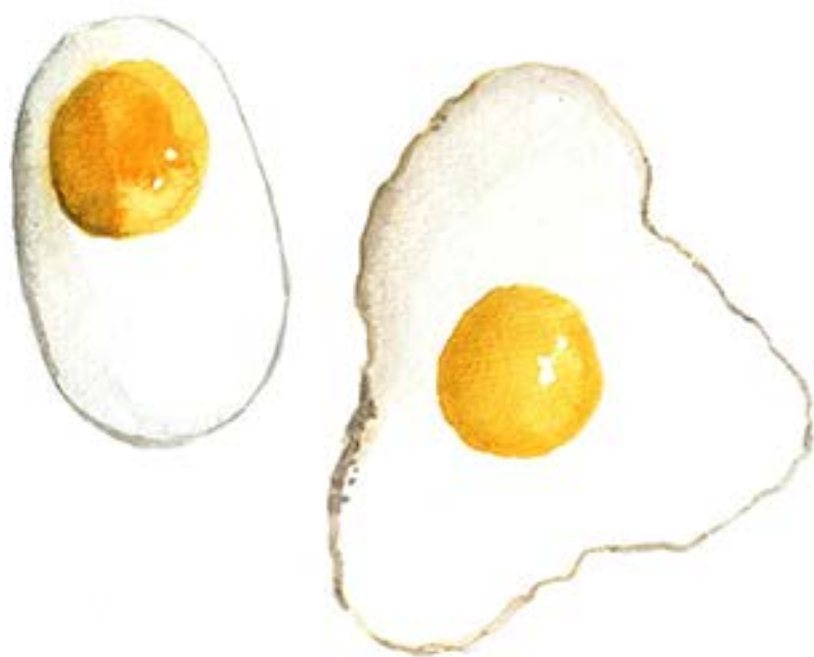
Mak

Jest bardzo ważnym składnikiem wigilijnych potraw, np. kutii, klusek, ciast. Dawniej wierzono, że pod jego wpływem człowiek zapada w sen, a sen był kojarzony z inną rzeczywistością, innym światem. Dlatego jest znakiem zarówno śmierci, jak i przejścia, które nie kończy się śmiercią tylko powracaniem. Tradycyjnie traktowano go jako poczęstunek dla osób przebywających w zaświatach. Dawniej stosowano go jedynie do przygotowania potraw świątecznych i lekarstw. Jest także symbolem obfitości.

Owoc granatu

W kulturze żydowskiej ma on bardzo wiele znaczeń. Uważano, że każdy owoc zawiera 613 ziarenek, czyli tyle, ile przykazań w religii judaistycznej. Na Nowy Rok spożywa się je, aby symbolicznie pokazać wolę przestrzegania przykazań w kolejnym roku. Jest ponadto symbolem wiedzy.

Jajko

Jest symbolem początku i odradzającego się cyklicznie życia, tryumfu życia nad śmiercią i znakiem miłości i płodności. W święconce na Wielkanoc występuje jako symbol Chrystusa Zmartwychwstałego i obietnica życia wiecznego. Wierzono, że dzielenie się nim umacnia więzi rodzinne i bardzo dobrze wpływa na relacje z najbliższymi.

Grzyb

Pochodzi z lasu, dlatego w powszechnym wyobrażeniu pochodził z przestani obcej, nieznannej tajemniczej. Tradycyjnie łączony ze światem obcych, zjaw, duchów i niebezpieczeństw. Tym samym jest symbolem innego świata, łączenia się ze zmarłymi przodkami.